

KANSALAISPULSSI 4_2023

Valtioneuvoston kanslia on tilannut Tilastokeskukselta säännöllisesti toistettavan Kansalaispulssi-kyselyn liittyen mm. viranomaisten toimintaan ja viestintään sekä vastaajan omaan mielialaan ja tulevaisuuden odotuksiin. Kansalaispulssi toteutetaan verkkokyselynä. Vuonna 2023 Kansalaispulssi toteutetaan kuukausittain (lukuun ottamatta kesätaukoa).

Verkkolomake tehdään Webropolilla ja kyselyyn on mahdollista vastata älypuhelimien kautta. Keruun päätyttyä aineisto ajetaan Webropolin järjestelmästä Tilastokeskuksen tutkijoiden koneille tarkistettavaksi ja käsiteltäväksi. Aineistonkeruu toteutetaan suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi.

Otoksen muodostaminen ja rakenne

Vuoden 2023 kierroksen 4 tiedonkeruun otos muodostettiin Tilastokeskuksen työvoimatutkimukseen (rot. 3 ja 5), kuluttajien luottamustutkimukseen (rot. 2) ja matkailututkimukseen ajalla 10.2. – 7.3.2023 vastanneista 15-74 -vuotiaista mannersuomalaisista kohdehenkilöistä. Otosta täydennettiin myös ajalla 22.11. – 13.12.2022 työvoimatutkimukseen (rot. 5) vastanneilla henkilöillä. Otoksessa oli yhteensä 2 728 henkilöä, joille oli ajantasainen ja kriteerit täyttävä puhelinnumero (ainoa tai oikeaksi todettu, eikä salaiseksi merkitty, matkapuhelinnumero).

Em. tutkimusten otokset poimitaan ositetulla satunnaisotannalla väestön keskusrekisteriin perustuvasta Tilastokeskuksen väestötietokannasta. Tutkimukset toteutetaan puhelin- ja verkkotiedonkeruina, joissa samaa henkilöä haastatellaan yhdestä viiteen kertaa.

Tiedonkeruu

Lomake

Kyselyn sisältö toistuu kierroksittain melko samanlaisena mutta ajankohtaisia aiheita vaihdellen. VNK toimitti Tilastokeskukselle kysymykset ja lomaketta muokattiin yhteistyössä. Verkkolomakkeen testaamiseen osallistui Tilastokeskuksen tutkijoiden lisäksi tilaaja. Kysymykset käännettiin Tilastokeskuksessa ruotsin ja englannin kielille.

Tiedonkeruun kulku, vastausosuus ja kato

Tiedonkeruu tehtiin 26.4. – 2.5.2023. Otokseen kuuluville lähetettiin tekstiviestillä kutsu ja henkilökohtainen suoralinkki verkkolomakkeelle. Samassa tekstiviestissä oli linkki Tilastokeskuksen tiedonkeruusivulle, jolla vastaajia informoidaan mm. tietosuojaan liittyvistä asioista. Tiedonkeruusivuilla on myös linkki tilaajan laatimaan tietosuojaselosteeseen. Muistutusviestit lähetettiin vastaamattomille kahden vuorokauden kuluttua perjantaina sekä viimeisen päivän aamuna tiistaina.

Vastaajat

Kyselyn otoksessa mukana olleet ovat ensin vastanneet työvoimatutkimukseen, kuluttajien luottamustutkimukseen tai suomalaisten matkailututkimukseen ja toisekseen vastaamalla suostuneet jatkotutkimukseen.

Liitteen 1 taulukosta nähdään, miten vastanneet jakautuvat väestöryhmittäin. Naiset vastasivat tälläkin kierroksella aktiivisemmin kuin miehet. Ikäryhmittäin heikoiten vastasivat 20-29 -vuotiaat.

Taulukko 1: Kenttäaika ja vastausosuudet kierroksittain vuonna 2023

Kierros	Kenttäaika	Otos	Hyväksytyjä vastauksia	Lopullinen vastausosuus
1. kierros	18. - 23.1.	2 737	1 231	45,0 %
2. kierros	15. - 20.2.	2 622	1 231	46,9 %
3. kierros	22. - 27.3.	2 640	1 101	41,7 %
4. kierros	26.4. - 2.5.	2 728	1 123	41,2 %

Aineiston toimittaminen

Aineisto toimitettiin asiakkaalle Excel- ja CSV-muodossa sekä suorat jakaumat Excel-tilauksina. Vastaajien avoimet kommentit toimitettiin sellaisinaan taulukoiden liitteenä.

Painotus

Vastausaineisto (1 123 henkilöä) painotettiin vastaamaan tutkimuksen perusjoukkoa (15-74 -vuotiaat mannersuomalaiset) ja painotuksessa väestötietoina käytettiin helmikuun puolenvälin tietoja (4 082 545 henkilöä). Aineiston kullekin vastanneelle muodostettiin korottava ja vastauskatoa oikaiseva estimointipaino (muuttuja PAINO). Korottavuus mahdollistaa sen, että laskettaessa kokonaismääräestimaatteja tulokset ovat tarkastelussa kohdeperusjoukon tasolla. Tällöin painokerroin voidaan tulkita niin, että tutkimukseen osallistunut henkilö edustaa painonsa osoittaman määrän henkilöitä perusjoukossa.

Aineiston painotuksen lähtökohtana oli peruspainot, jotka muodostettiin jakamalla perusjoukon koko vastanneiden määrällä, eli peruspainoiksi muodostui kaikille vastanneille 4 082 545 / 1 123. Painojen kalibroinnissa peruspainoja muunnettiin niin, että painojen avulla kyselyyn vastanneet edustavat perusjoukkoa käytettyjen kalibroitimuuttujien suhteen. Kalibroitimuuttujina (liite 2) olivat sukupuoli, alue, 10-vuotisikäryhmä ja koulutusaste. Kalibrointiin käytettiin SAS-makro-ohjelmaa (Ranskassa kehitetty CALMAR2-makro).

Tulokset

Tulokset ovat Excel-tilauksessa suorina jakaumina sisältäen soluttaiset vastaajien lukumäärät, painotetut vastaajamäärät (estimaatit) ja riviprosentit (prosenttiosuudet).

LIITE 1 Kansalaispulsssi 4_2023 -kysely. Otos, vastanneet ja vastausosuudet eri väestöryhmissä.

	Otos	Vastanneet	Vastaus-%
Yhteensä	2 728	1 123	41.2
Sukupuoli			
Mies	1352	507	37.5
Nainen	1376	608	44.2
Muu		8	
Ikäryhmä			
15-19 -vuotiaat	93	36	38.7
20-24 -vuotiaat	139	37	26.6
25-29 -vuotiaat	180	50	27.8
30-34 -vuotiaat	221	82	37.1
35-39 -vuotiaat	212	89	42.0
40-44 -vuotiaat	282	103	36.5
45-49 -vuotiaat	262	103	39.3
50-54 -vuotiaat	263	112	42.6
55-59 -vuotiaat	286	126	44.1
60-64 -vuotiaat	316	159	50.3
65-69 -vuotiaat	342	169	49.4
70-74 -vuotiaat	132	57	43.2
Maakunta			
Etelä-Karjala	59	30	50.8
Etelä-Pohjanmaa	90	31	34.4
Etelä-Savo	68	25	36.8
Kainuu	34	15	44.1
Kanta-Häme	78	30	38.5
Keski-Pohjanmaa	34	11	32.4
Keski-Suomi	145	64	44.1
Kymenlaakso	69	29	42.0
Lappi	84	40	47.6
Pirkanmaa	299	128	42.8
Pohjanmaa	101	25	24.8
Pohjois-Karjala	94	36	38.3
Pohjois-Pohjanmaa	200	77	38.5
Pohjois-Savo	133	54	40.6
Päijät-Häme	97	35	36.1
Satakunta	118	49	41.5
Uusimaa	789	343	43.5
Varsinais-Suomi	236	99	41.9

LIITE 2. Kalibrintimuuttajat

Sukupuoli

1 = Mies

2 = Nainen

Alue muodostettiin suuralueista (pois lukien Ahvenanmaan maakunta)

1 = Helsinki-Uusimaa

2 = Etelä-Suomi

3 = Länsi-Suomi

4 = Pohjois- ja Itä-Suomi

10-vuotisikäryhmä

15 - 24

25 - 34

35 - 44

45 - 54

55 - 64

65 - 74

Koulutusaste

1 = Perusaste

2 = Toinen aste

3 = Korkea-aste